

Ornontowice na dawnej pocztówce, część 7

W poprzednim odcinku wspomniano o drugiej gospodzie należącej do **Gregorczyków**, zlokalizowanej przy dzisiejszej ul. **Leśnej**, potocznie zwanej *Na starym*. Pocztówka z jej wizerunkiem, publikowana w bieżącym zeszycie historycznym, pochodzi z lat 1910–1920 i, co ciekawe, była w obiegu jeszcze po 1922 roku, już po podziale **Górnego Śląska**. Ze względu na swój sielski charakter cieszyła się zapewne sporą popularnością. Zresztą, istniejące do dziś zabudowania nadal prezentują się atrakcyjnie i praktycznie nie uległy większym zmianom, co widać na zamieszczonej poniżej fotografii.

Przed wejściem do gospody stoi zabytkowy krzyż z 1867 roku (niestety, nie znalazł się w kadrze starej fotografii), ufundowany przez ówczesnego właściciela **Józefa Gregorczyka**, a wykonany przez miejscowego rzemieślnika **Edwarda Jaroszka**.

W okresie międzywojennym gospodę przejął spadkobierca rodziny **Gregorczyk – Juliusz Majcher** i urządził tu m.in. zakończenia polowań z nagonką, organizowanych przez właściciela majątku **Klause Hegerscheidta**. Wspomniany **Juliusz Majcher** dzierżawił również kamieniołom, leżący nieopodal w lesie przy drodze do **Dębieńska**. Piaskowiec z tego wyrobiska wykorzystano przy budowie kościoła

pw. **Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny w Orzeszu** w latach 1926–1930. Za gospodą przebiegał tor kolejki wąskotorowej łączącej tartak, cegielnię oraz dwa kamieniołomy z boczną kolejową przy hucie szkła.

Gospoda funkcjonowała do końca II wojny światowej, następnie została przejęta przez państwo jako mienie poniemieckie, a dotychczasowi właściciele się wyprowadzili. Część pomieszczeń zajęli lokatorzy, narzuceni odgórną decyzją. Jeszcze przez pewien czas odbywały się tu spontaniczne zabawy taneczne oraz uroczystości rodzinne, do których przygrywał miejscowy zespół muzyczny. Gospodę zwrócono prawowitym właścicielom dopiero w 1958 roku. Na potańcówki chodzono również do pobliskiej gospody należącej do **Gertrudy Hauke**.

Gospodę (*Gasthaus*) wraz z krzyżem (*Kreuz*) oraz kamieniołomem (*St. Br.*) zaznaczono na poniższej mapie z 1880 roku. Wyrobisko powstałe po eksploatacji kamienia zostało zasypane w latach 90. XX wieku odpadami poprodukcyjnymi z elektrowni i kopalni w **Łaziskach**.

Dziękuję Państwu **Aleksander** za udostępnione informacje.

Pocztówka ze zbiorów **Kamila Grzywoka**.

Ireneusz Kubicki

Towarzystwo Miłośników Ornontowic